The Central Research institute
of the Armed Forces of Ukraine

Military Science. Vol. 3 No. 3 (2025)

Received: *September 3, 2025* | **Revisions Requested:** *October 1, 2025* | **Revision Received:** *October 23, 2025*
Accepted: *October 27, 2025* | **Published Online:** *December 1, 2025*

Licensed (C) by Creative Commons Attribution International License 4.0 (CC BY-NC-SA)

DOI: 10.62524/msj.2025.3.3.18

Аналіз існуючих підходів до оцінювання рівня впливу функціонування приватних військових компаній на рівень воєнно-економічної та національної безпеки держави

Андрій Гнатов
начальник Генерального штабу Збройних Сил України
Генеральний штаб Збройних Сил України
03186, проспект Повітряних Сил, 6, Київ, Україна
e-mail: gnatovav@ukr.net
ORCID: 0009-0000-9557-942X

Віктор Царинник
ад'юнкт штатний науково-організаційного відділу
Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України
03049, проспект Повітряних Сил, 28 Б, Київ, Україна
e-mail: viktor_0202@i.ua
ORCID: 0009-0003-8638-6353

Олексій Шевченко
кандидат історичних наук
заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил України
Генеральний штаб Збройних Сил України
03168, проспект Повітряних Сил, 6, Київ, Україна
e-mail: shevchenko_om@asv.gov.ua
ORCID: 0000-0003-0734-6533

Юзеф Добровольський
кандидат технічних наук, доцент
заступник начальника кафедри військової підготовки
з навчальної роботи – начальник навчальної частини
Державний університет "Київський авіаційний інститут"
03048, вулиця Медова 1, Київ, Україна
e-mail: kataza@i.ua
ORCID: 0000-0002-1077-1402

В'ячеслав Косевцов
доктор військових наук, професор
доцент кафедри стратегії національної безпеки та оборони
Національний університет оборони України
03049, проспект Повітряних Сил, 28 Б, Київ, Україна
e-mail: admin_nuou@post.mil.gov.ua
ORCID: 0000-0001-6654-5677

Анотація. Актуальність дослідження функціонування приватних військових компаній обумовлена їхнім зростаючим впливом на воєнно-економічну та національну безпеку провідних країн світу, особливо в умовах гібридних воєнних конфліктів і посилення зовнішніх загроз. Мета статті полягає у системному аналізі впливу функціонування приватних військових компаній на воєнно-економічну та національну безпеку держави для вироблення збалансованих рекомендацій державної політики. У статті проведено системний аналіз сильних і слабких сторін приватних військових компаній, а також можливостей і загроз, які вони створюють для держави. Застосовано методику SWOT-аналізу для кількісного оцінювання балансу між перевагами і ризиками функціонування приватних військових компаній, що дало змогу обґрунтувати доцільність селективно-консервативної стратегії їх інтеграції в систему національної безпеки. Основними методами дослідження були системний підхід, експертне оцінювання і кількісний SWOT-аналіз, що дозволило виділити ключові фактори впливу приватних військових компаній на воєнно-економічну та національну безпеку держави, а також сформувати рекомендації щодо збалансованої державної політики у цій сфері. Результати роботи можуть бути корисними для розробників політики, військових аналітиків, фахівців у сфері безпеки і оборони, а також науковців, які вивчають сучасні безпекові виклики і трансформації системи оборони. Матеріали статті сприяють глибшому розумінню ролі приватних військових компаній у системі національної безпеки, а також підкреслюють необхідність чіткого правового регулювання і контролю за їхньою діяльністю, щоб мінімізувати потенційні загрози і максимізувати оперативні переваги в умовах сучасних воєнних викликів.

Ключові слова: приватні військові компанії, воєнно-економічна безпека, національна безпека, SWOT-аналіз, загрози, економічна стійкість, мобілізація та кадровий потенціал, обороноздатність.

Вступ (Introduction)

Сучасні війни дедалі більше визначаються асиметричними загрозами, приватизацією сили та появою некласичних військових суб’єктів. Відповідно, функціонування приватних військових компаній (ПВК) стає не лише об’єктом правового регулювання, а й предметом стратегічного оцінювання впливу на рівень воєнно-економічної та національної безпеки держави. Особливо це актуально для країн, які ведуть тривалі війни на виснаження, зокрема України.

Воєнна та економічна безпека є невід’ємними складовими національної безпеки будь-якої держави (в подальшому під поняттям “національна безпека України” необхідно розуміти, що вона включає і воєнно-економічну безпеку). У той час коли воєнна сила продовжує залишатися визначальним елементом спроможності країни відстоювати свої життєво важливі національні інтереси, забезпечення необхідного рівня воєнної безпеки гарантує суверенітет, територіальну цілісність і недоторканність держави від посягань із застосуванням воєнної сили, а економічна безпека є фундаментом національної безпеки [1].

Проте функціонування в державі ПВК може здійснювати подвійний вплив на різні компоненти системи національної безпеки: по-перше, це може бути інструментом реалізації національних інтересів України, спрямованих на її зміцнення; по-друге, –зниження рівня національної безпеки внаслідок накопичення негативних чинників, спричинених недостатнім рівнем інституційного контролю.

У зв’язку із цим постає об’єктивна потреба у здійсненні всебічного аналізу рівня впливу функціонування ПВК на систему національної безпеки. Такий аналіз є необхідним для формування ефективної державної політики у сфері безпеки, розроблення нормативно-правових механізмів регулювання діяльності ПВК, а також для виявлення потенційних загроз

і своєчасного впровадження механізмів їх нейтралізації. Системне оцінювання дозволяє не лише визначити баланс між користю та ризиками від залучення приватних військових формувань, а й забезпечити інтеграцію їхнього потенціалу в архітектуру обороноздатності держави без шкоди для її суверенітету та демократичних інституцій.

Методологічна основа (Methodological Framework)

Проблематиці ПВК приділяють значну увагу низка вітчизняних дослідників. Дослідження зосереджені переважно на двох напрямах: нормативно-теоретичні рамки – розроблення системних понять, класифікацій, перевірка існуючих підходів та пропозицій щодо юридичного регулювання; та стратегічно-аналітичне оцінювання – дослідження можливостей і ризиків застосування ПВК як інструменту національної безпеки в умовах сучасних війн [2–5].

Однак для здійснення оцінювання рівня впливу функціонування ПВК на рівень національної безпеки України необхідно мати систему показників, за якими можна оцінити стан воєнно-економічної та національної безпеки держави.

Зокрема, у наукових дослідженнях О. Семененка, І. Гаврилюка, Ю. Клята, О. Водчиць, Ю. Добровольського, А. Гетьман та Д. Фомкіна пропонується відповідна система показників [6]. Авторами статті запропоновано ієрархічну структуру цих показників, до якої належать: стабільність оборонно-промислового комплексу (ОПК); економічна стійкість; забезпечення ресурсів для оборонних потреб; інфраструктурна стійкість; соціально-економічна адаптація населення; інтеграція в міжнародну систему безпеки та економіки; інформаційна стійкість; мобілізація та кадровий потенціал.

Отже, запропонована система показників буде основою для кількісного оцінювання стану воєнно-економічної та національної безпеки держави під час здійснення оцінювання впливу функціонування ПВК у державі. Варто зазначити, що систему показників повністю запозичено на основі [6]. На підставі проведеного системного аналізу ризиків, який дозволяє визначити та класифікувати потенційні загрози національній безпеці держави, а також SWOT-аналізу – оцінювання сильних і слабких сторін ПВК, можливостей і загроз їх діяльності, можна побудувати схему впливу функціонування ПВК на рівень воєнно-економічної та національної безпеки України, що наведено на рис. 1.

Серед позитивних наслідків функціонування ПВК можна виділити: підвищення обороноздатності, зміцнення економічної стійкості, розширення ринку безпекових послуг, гнучкість логістичних рішень, акумуляцію людського капіталу тощо.

До найбільш критичних аспектів впливу ПВК на воєнно-економічну та національну безпеку держави належать:

- ✓ *Монополізація сил оборони держави.* Зосередження управління та контролю над усіма аспектами оборони виключно через ПВК;
- ✓ *Фінансова непрозорість.* Складність контролю за фінансовими потоками ПВК;
- ✓ *Дестабілізація ОПК.* Втрата державного контролю над критичними технологіями, фрагментація оборонного замовлення;
- ✓ *Економічна вразливість.* Ухилення від оподаткування, псевдодиверсифікація економіки;
- ✓ *Міжнародні ризики.* Порушення санкцій, втручання ПВК у конфлікти інших держав під національним прапором;
- ✓ *Кадровий дисбаланс.* Перетікання підготовлених фахівців у ПВК, зниження мотивації служити в Збройних Силах України;
- ✓ *Підрив авторитету державних інституцій.* Вплив на політику та ухвалення рішень у

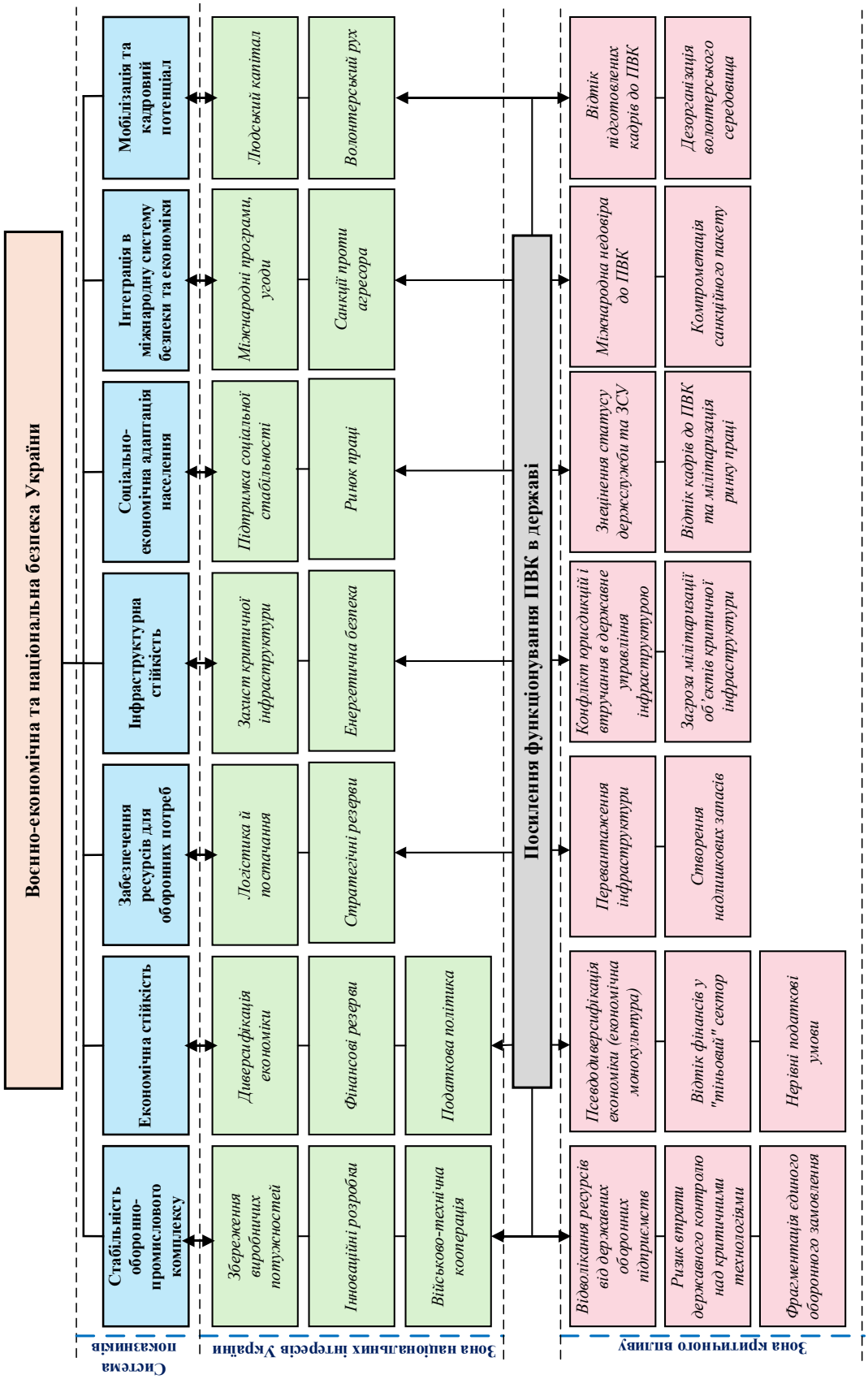

Рисунок 1. Схема впливу функціонування ПВК на рівень воєнно-економічної та національної безпеки України

разі якщо ПВК мають політичне або олігархічне “покровительство”, корупційні ризики та непрозорість тощо.

Таким чином, сукупність цих факторів вказує на потенційні загрози як оборонному, так і політичному контексту функціонування держави.

Функціонування приватних військових компаній без чіткої нормативно-правової бази, належного демократичного контролю та інтеграції в національну систему безпеки здатне підривати авторитет державних інституцій, дискредитувати їх у суспільній свідомості та, в перспективі, призводити до внутрішньополітичної дестабілізації. У цьому контексті доцільним є не заборона ПВК як таких, а інституціоналізація їхньої діяльності шляхом упровадження ефективного державного регулювання та нагляду.

Міжнародна практика засвідчує, що подібний підхід державного контролю за діяльністю ПВК може бути ефективним інструментом нейтралізації окреслених ризиків і забезпечення балансу між приватними безпековими ініціативами та національними інтересами [7–10].

У США ПВК (наприклад, Academi, колишній Blackwater) діють у рамках суворого контрактного, кримінального й фінансового контролю. Діяльність ПВК підпорядкована Конгресу, а порушення регулюються законами (Federal Acquisition Regulation, ITAR тощо).

Однак після подій у Фаллуджі (2004) Конгрес посилив механізми прозорості [11].

У Великій Британії ПВК, такі як G4S, інтегровані в систему національної безпеки, але підпорядковуються Міністерству оборони. Ліцензування здійснюється через SIA (Security Industry Authority), що забезпечує базовий нагляд за стандартами.

Ізраїль використовує модель часткової приватизації оборонного сектору, зокрема у сфері охорони об’єктів і розвідки. Однак будь-яка діяльність ПВК суворо контролюється армією, а ключові технології є недоступними для приватного сектору.

Досвід провідних країн засвідчує, що ефективне функціонування ПВК можливе лише за умов суворого нормативного контролю, прозорості механізмів контролю та відповідальності перед державними інститутами.

Результати і обговорення (Results and Discussions)

Визначивши сильні та слабкі сторони ПВК, ймовірні загрози під впливом їхнього функціонування в державі, а також оцінивши потенційні можливості, доцільно перейти від якісного до кількісного аналізу SWOT. Це дозволить сформувати стратегічні висновки на основі оцінки балансу між перевагами та ризиками.

Було здійснено розрахунок за найпростішою, але доволі поширеною методикою SWOT-аналізу, розподіливши фактори в матриці, згідно з рис. 2. Рисунок демонструє стандартну чотирисекторну матрицю SWOT-аналізу, адаптовану до специфіки ПВК.

Для подальшого оцінювання впливу функціонування ПВК на рівень воєнно-економічної та національної безпеки SWOT-таблицю було заповнено на основі експертної оцінки, що наведено в табл. 1 (у ролі експертів виступили автори статті).

Згідно з методикою оцінювання кожен пункт (сильна сторона, слабкість, можливість, загроза) оцінюється в +1 бал, якщо він є важливим або суттєвим для об’єкта аналізу. Далі підраховується загальна сума за кожною з чотирьох категорій.

Зазвичай SWOT-таблиця формується за участі експертної групи експертів: заносять усі найважливіші фактори.

У готовій матриці потрібно проставити знаки «+» для факторів, які мають найважливішу роль на даному етапі. «-» – для факторів, які можна розглянути згодом.

Результати експертної комісії щодо визначення найбільш пріоритетних факторів представлено в табл. 2.

Для визначення типу стратегії доцільно використати наступну формулу:

$$Is = (S + O) - (W + T), \quad (1)$$

де Is – індекс стратегії; S – сильні сторони; O – можливості; W – слабкі сторони; T – загрози.

У табл. 3 наведено можливі варіанти стратегії, які можна застосовувати в державній політиці щодо впровадження ПВК, та їхній індекс показників.

Рисунок 2. SWOT-матриця

Таблиця 1. SWOT-таблиця факторів, які можуть впливати на рівень воєнно-економічної та національної безпеки держави

Сильні сторони		**Можливості**	
• Посилення обороноздатності за рахунок гнучких оперативних дій ПВК.	+	• Інституціоналізація ПВК: створення законодавчих механізмів контролю.	-
• Гнучкість мобілізації, логістики, швидке реагування на виклики.	+	• Використання ПВК у міжнародній безпековій співпраці.	-
• Залучення ветеранів і фахівців з бойовим досвідом.	-	• Перейняття досвіду регулювання у США, Великій Британії, Ізраїлі.	+
• Диверсифікація ринку безпеки, залучення інновацій.	-	• Формування людського капіталу без мобілізації.	+
• Зменшення навантаження на регулярні війська (сили) на окремих напрямках.	+	• Посилення захисту тилових об'єктів ПВК під час війни.	+
Слабкі сторони		**Загрози**	
• Відтік підготовлених кадрів до ПВК та послаблення Збройних Сил України.	-	• Міжнародна недовіра до ПВК, ризик втрати партнерської підтримки.	+
• Знецінення престижу державної служби та військової кар'єри.	-	• Компрометація санкційної політики України через дії ПВК.	-
• Фінансова непрозорість, ризики тіньової економіки.	+	• Підрив цивільного контролю: втручання у державне управління.	-
• Мілітаризація ринку праці, конкуренція з державними структурами.	-	• Мілітаризація критичної інфраструктури без належного контролю.	+
• Фрагментація оборонного замовлення, розпорошення ресурсів.	+	• Дезорганізація волонтерського середовища.	-
• Відволікання ресурсів від ОПК, економічна монокультура.	-	• Нерівні податкові умови та деформація ринку безпеки.	-

Таким чином:

$$Is = (S + O) - (W + T) = (3+3) - (2+2) = 2.$$

Індекс стратегії +2 свідчить про селективно-консервативну стратегію для розвитку ПВК,

яка має вагомі переваги (оперативність, стратегічний резерв, досвід партнерів тощо), але існують критичні загрози (недовіра, фрагментація, фінансова непрозорість), які не дозволяють реалізовувати повністю агресивну стратегію.

Таблиця 2. Кількісна оцінка SWOT-аналізу функціонування ПВК

Категорія	Кількість пунктів	Бал за пункт	Підсумок
Сильні сторони (Strengths)	3	1	3
Можливості (Opportunities)	3	1	3
Слабкі сторони (Weaknesses)	2	1	2
Загрози (Threats)	2	1	2

Таблиця 3. Перелік показників індексу стратегії та рекомендації щодо впровадження діяльності ПВК в державі

Індекс стратегії	Значення	Рекомендована стратегія
> +2	Агресивна стратегія	Максимізація зростання та розвитку
від +1 до +2	Селективно-консервативна стратегія	Використання переваг з урахуванням ризиків
0	Нейтральна стратегія	Очікування, стабілізація
< 0	Захисна стратегія	Мінімізація ризиків, зменшення витрат

Цей результат підтверджує доцільність селективно-консервативної стратегії розвитку ПВК. Такий підхід передбачає використання сильних сторін та зовнішніх можливостей, з одночасною мінімізацією внутрішніх слабких місць і зовнішніх ризиків.

Держава має реалізовувати збалансовану інтеграцію ПВК у систему національної безпеки, уникнувши сценаріїв, які можуть призвести до ослаблення оборонного суверенітету або зовнішньополітичної компрометації.

Висновок (Conclusion)

Статтю присвячено аналізу впливу функціонування ПВК на рівень воєнно-економічної та національної безпеки держави, зокрема в умовах сучасної гібридної війни. Автори систематизували сильні та слабкі сторони ПВК, а також імовірні можливості й загрози, що виникають внаслідок їхньої діяльності. Теоретичною основою виступає SWOT-методологія, що дозволила перейти від якісного опису до кількісного оцінювання стратегічного балансу між перевагами та ризиками. В основі аналізу – авторська експертна оцінка, за результатами якої індекс стратегії вказав на доцільність застосування селективно-консервативного підходу до інтеграції ПВК у національну безпекову політику.

Практичними результатами статті можна вважати формалізовану матрицю SWOT, адаптовану до умов українського безпекового середовища, та запропоновану систему стратегічних варіантів із відповідними рекомендаціями. Визначено, що найбільш ефективною є стратегія, яка поєднує використання оперативної та кадрової гнучкості ПВК із чітким контролем і правовим регулюванням. Такий підхід дозволяє посилити обороноздатність держави без ризику втрати суверенітету або дестабілізації внутрішнього ринку безпеки.

Подальші дослідження варто зосередити на правовому регулюванні діяльності ПВК та інституційної інтеграції у сектор безпеки і оборони, що сприятиме формуванню цілісної та відповідальної державної політики в умовах війни, що триває.

Рекомендації (Recommendations)

Результати цієї статті можуть бути корисними для науковців у сфері воєнних наук, фахівців зі стратегічного планування, аналітиків сектору безпеки, а також для державних

органів, які працюють над розробленням або адаптацією політики щодо ПВК в Україні. Запропоновану методику може бути адаптовано для оцінювання інших елементів системи безпеки, що функціонують на межі між державним і приватним секторами.

Конфлікт інтересів (Conflict of Interest)
Автори заявляють, що у них немає конфлікту інтересів.

Використані джерела

1. Абрамова, М. В. (2015). Теоретичні аспекти обґрунтування поняття воєнно-економічної безпеки держави. *Науковий вісник Херсонського держ. ун-ту, 14* (1), 23–27.
2. Автушенко, І. Б., & Автушенко, О. С. (2024). Приватні військові компанії як один із інструментів ведення сучасних війн. *Військово-науковий вісник, 41*, 120–132.
3. Бучин, М. А., & Ремез, Р. А. (2024). *Приватизація військового сектору як сучасна тенденція міжнародних відносин. Вісник НТУУ "КПІ". Серія: Політологія. Соціологія. Право, 2* (62), 144–153.
4. Івасечко, О., & Бондар, Т. (2024). Приватні військові компанії у зовнішній політиці Росії: 2014–2023 роки. *Гуманітарні візії, 10* (1), 1–6.
5. Пацу́рія, Н. (2023). Правове регулювання консалтингової діяльності приватних військових компаній в Україні. *Право України, 10*, 49–60.
6. Гаврилюк, І., Клят, Ю., Водчиць, О., Добровольський, Ю., Гетьман, А., & Фомкін, Д. (2025). Щодо оцінювання воєнно-економічної безпеки України в умовах сучасних воєнних конфліктів. *Social Development and Security, 15* (1), 19–25.
7. Brooks, D. (2000). Messiahs or Mercenaries? The Future of International Private Military Services. *International Peacekeeping, 7* (4), 129–144.
8. Kinsey, C. (2006). *Corporate Soldiers and International Security: The Rise of Private Military Companies*. Routledge. https://geopolitica.iiec.unam.mx/sites/default/files/2018-11/Christop%20Kinsey-Corporate%20Soldiers%20and%20International%20Security_%20%20The%20Rise%20of%20Private%20Military%20Companies%20%28Contemporary%20Security%20Studies%29%20%282006%29.pdf
9. Schreier, F., & Caparini, M. (2005). *Privatising Security: Law, Practice and Governance of Private Military and Security Companies*. Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces. https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/op06_privatising-security.pdf
10. *U.S. Government Accountability Office (GAO) Reports on Private Security Contractors* (2021). https://www.gao.gov/assets/gao-21-255.pdf
11. Війна в Іраку: завершено гучну справу проти Blackwater. (2011, 20 груд.). *Korrespondent.net.* https://ua.korrespondent.net/world/1305395-vijna-v-iraku-zavershenо-guchnu-spravu-proti-blackwater

References

1. Abramova, M. V. (2015). Theoretical aspects of substantiating the concept of the state's military-economic security. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu, 14* (1), 23–27.
2. Avtushenko, I. B., & Avtushenko, O. S. (2024). Private military companies as one of the instruments of modern warfare. *Viiskovo-naukovyi visnyk, 41*, 120–132.
3. Buchyn, M. A., & Remez, R. A. (2024). Privatisation of the military sector as a modern trend in international relations. *Visnyk NTUU "KPI". Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo, 2* (62), 144–153.

4. Ivasechko, O., & Bondar, T. (2024). Private military companies in Russia's foreign policy: 2014–2023. *Humanitarni vizii*, *10* (1), 1–6.
5. Patsuriia, N. (2023). Legal regulation of consulting activities of private military companies in Ukraine. *Pravo Ukrainy*, *10*, 49–60.
6. Havryliuk, I., Kliat, Yu., Vodchyts, O., Dobrovolskyi, Yu., Hetman, A., & Fomkin, D. (2025). On assessing the military-economic security of Ukraine in the context of modern military conflicts. *Social Development and Security*, *15* (1), 19–25.
7. Brooks, D. (2000). Messiahs or Mercenaries? The Future of International Private Military Services. *International Peacekeeping*, *7* (4), 129–144.
8. Kinsey, C. (2006). *Corporate Soldiers and International Security: The Rise of Private Military Companies*. Routledge. https://geopolitica.iiec.unam.mx/sites/default/files/2018-11/Christop%20Kinsey-Corporate%20Soldiers%20and%20International%20Security_%20%20The%20Rise%20of%20Private%20Military%20Companies%20%28Contemporary%20Security%20Studies%29%20%282006%29.pdf
9. Schreier, F., & Caparini, M. (2005). *Privatising Security: Law, Practice and Governance of Private Military and Security Companies*. Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces. https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/op06_privatising-security.pdf
10. *U.S. Government Accountability Office (GAO) Reports on Private Security Contractors* (2021). https://www.gao.gov/assets/gao-21-255.pdf
11. Viina v Iraku: Zaversheno huchnu spravu proty Blackwater (2011, Dec. 20). [War in Iraq: The high-profile case against Blackwater has been closed]. *Korrespondent.net.* https://ua.korrespondent.net/world/1305395-vijna-v-iraku-zaversheno-guchnu-spravu-proti-blackwater.

Analysis of Existing Approaches to Assessing the Impact Level of Private Military Companies Operations on the Military Economic and National Security of the State

Andrii Hnatov
Chief of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine
General Staff of the Armed Forces of Ukraine
03186, Povitrianykh Syl, 6, Kyiv, Ukraine
e-mail: gnatovav@ukr.net
ORCID: 0009-0000-9557-942X

ViktorTsarynnyk
Staff Adjunct at the Scientific and Organisational Branch
The Central Research Institute of the Armed Forces of Ukraine
03049, Povitrianykh Syl Avenue, 28 B, Kyiv, Ukraine
e-mail: viktor_0202@i.ua
ORCID: 0009-0003-8638-6353

Oleksii Shevchenko
Candidate of Historical Sciences
Deputy Chief of the General Staff of the Armed Forces of Ukraine
General Staff of the Armed Forces of Ukraine
03168, Povitrianykh Syl avenue, 6, Kyiv, Ukraine
e-mail: shevchenko_om@asv.gov.ua
ORCID: 0000-0003-0734-6533

The Central Research institute
of the Armed Forces of Ukraine

Military Science. Vol. 3 No. 3 (2025)

Yuzef Dobrovolskyi
Candidate of Technical Sciences, Associate Professor
Deputy Chief of the Military Education Department
for the Educational Work – Chief of the Educational Unit
Department of military training State University "Kyiv Aviation Institute"
03048, Medova Street, 1, Kyiv, Ukraine
e-mail: kataza@i.ua
ORCID: 0000-0002-1077-1402

Vyacheslav Kosevtsov
Doctor of Military Sciences, Professor
Associate Professor of the Department of National Security and Defense Strategy
National Defense University of Ukraine
e-mail: admin_nuou@post.mil.gov.ua
ORCID: 0000-0001-6654-5677

Abstract. Relevance of the research on the functioning of private military companies is determined by their growing impact on the military economic and national security of leading global powers especially under the conditions of hybrid military conflicts and increasing external threats. The aim of the article is to conduct a systematic analysis of the impact of private military companies' operations on the military economic and national security of the state in order to develop balanced policy recommendations. The article provides a systemic analysis of the strengths and weaknesses of private military companies as well as the opportunities and threats they pose to the state. A SWOT analysis methodology is applied to quantitatively assess the balance between the advantages and risks associated with the functioning of private military companies which allows for the substantiation of a selective conservative strategy for their integration into the national security system. The main research methods employed include the systems approach expert evaluation and quantitative SWOT analysis. This enabled the identification of key factors influencing the impact of private military companies on the military economic and national security of the state and the formulation of recommendations for a balanced state policy in this domain. The findings of the study may be useful for policymakers military analysts security and defence professionals as well as researchers studying contemporary security challenges and defence system transformations. The article contributes to a deeper understanding of the role of private military companies within the national security framework and highlights the need for clear legal regulation and oversight of their activities in order to minimise potential threats and maximise operational advantages in the context of modern military challenges.

Keywords: private military companies, military economic security, national security, SWOT analysis, threats, economic resilience, mobilisation and human resources potential, defence capability.